

[Sigsgaard.]

diske lande mener det samme, når de taler om europæisk samarbejde.

Hvis man ønsker et nordisk politisk samarbejde på længere sigt, må konsekvensen i dag være — her er jeg enig med SF — at Danmark trækker sin ansøgning til fællesmarkedet tilbage og dermed beviser, at man positivt vil undersøge det nordiske alternativ. Samtidig bør der iværksættes en oplysningskampagne om de muligheder, som en nordisk union indebærer, en oplysningskampagne i lighed med den, der er ført i forbindelse med dannelsen af EFTA og en mulig tilslutning til fællesmarkedet, således at en direkte sammenligning mellem mulighederne inden for fællesmarkedet og en nordisk union vil blive mulig.

Selv om vi går ind for et nordisk økonomisk samarbejde, nærer vi ingen illusioner om, at dets udformning vil blive særlig ideel på alle punkter. F. eks. tyder meget på, at hverken handelspolitik eller bistandspolitik over for udviklingslandene vil blive forbedret. Af embedsmandsrapportens side 74 fremgår det, at de meget forskellige vilkår for bistandskreditter har været en hindring for et udbygget samarbejde med hensyn til udviklingsbistanden. En af de forskelle, der her omtales, er, at mens udviklingslandene er bundet til at købe danske produkter for de lån, som Danmark yder dem, har Sverige ophævet denne binding, der jo også kan være dyr for u-landene. Jeg må direkte spørge ministeren, om de dårlige muligheder for samarbejdet på dette område skyldes, at den danske regering ikke har villet gå ind på den svenske linje her. En sådan holdning ville ikke love godt for en nordisk unions politik over for udviklingslandene.

Et andet spørgsmål er, hvordan regeringen vil forholde sig over for den kritik, der fra industriens og landbrugets side er rettet mod planerne om en nordisk union, og hvor stor virkning pressionen vil have på de fremtidige forhandlinger. Industrirådet mener, at en nordisk toldunion vil

koste dansk industri mindst 1 milliard kr. om året, og går derfor imod en nordisk toldunion, men finder, at et samarbejde mellem de nordiske lande er en god ting. Men i embedsmandsrapporten blev det fremhævet, at en nordisk toldunion med en fælles toldtarif er en forudsætning for samordning af handelspolitikken, altså er en nødvendig betingelse. Man kan herefter kun nå frem til den konklusion, at Industrirådet ikke ønsker et nordisk samarbejde, netop fordi den nordiske toldunion er en forudsætning, og denne toldunion ønsker man ikke — og dermed ønsker man sig altså heller ikke det nordiske samarbejde.

Nu kan det ikke være toldunioner som sådanne, Industrirådet vender sig imod, for man vil jo gerne ind i fællesmarkedets toldunion, selv om det ville påvirke industriens omkostningsniveau ca. lige så meget som under en nordisk toldunion, måske mere. I rapporten om Danmark og de europæiske fællesskaber anslås omkostningsstigningen ved tilslutningen til fællesmarkedet at blive et par procent af industriens samlede produktionsværdi, som i 1965 var 31 milliarder kr. — det vil altså sige lige så meget, som en nordisk toldunion, jfr. Industrirådet, nu vil koste. Det er da ganske klart, at et større marked vil give øgede fordele, og dette vil også have sin gyldighed i en nordisk union. Man må på hele denne baggrund spørge, om det betyder, at Industrirådets holdning over for en nordisk union er politisk bestemt og ikke økonomisk.

Landbrugsrådets præsident, formanden for folketingets handelsudvalg, hr. Anders Andersen, har jo ganske klart vist, at han er modstander af en nordisk union. Han hævder, som det blev nævnt her for lidt siden, at dansk medlemskab af fællesmarkedet vil give landbruget en merindtægt på eksporten på omkring 2,4 milliarder kr., og dermed mener han, at det er et argument for at træde ind i fællesmarkedet. Denne gevinst vil delvis ske på bekostning af det øvrige samfund, idet tilslutning til fællesmarkedet vil give sig udslag i højere